

DEVELOPMENT AND REGIONALISM

Karl Polanyi's and the Contemporary World System Transformation

címmel rendezett tudományos konferenciát 2004 november 5 én és 6-án a Magyar Tudományos Akadémia a Politikatudományi Intézettel és a Corvinus Egyetemmel karöltve.

A konferencia díszvendége Kari Polanyi Levitt, Polányi Károly leánya volt, aki apja hivatását követve ugyancsak közgazdász lett. Jelenleg emeritus professzora a McGill (Montreal) Egyetemnek.

A Polányi Károly tiszteletére rendezett kétnapos tudományos konferencia keretében, választotta őt a MTA tiszteletbeli tagjává, aki székfoglaló beszédében apja 1944-ben írt *The Great Transformation - A nagy átalakulás* című művét méltatta.

A nagy átalakulás a közgazdaságtan egyik alapműve. Mind a mai napig gyakran hivatkoznak rá a nemzetközi szakirodalomban. Egyik méltatója a következőket írta a műről: „A piaci rendszer fő mozgatórugója a nyereségszerzés, és mivel ez csak a befektetési lehetőségek növelése mellett valósítható meg, a gazdaság folyamatos növekedésre van kényszerítve, aminek szörnyű természeti és társadalmi következményei lehetnek. Ez teszi Polányi Károly könyvét napjainkban is kínosan aktuálissá” (Takács-Sánta - András, Napút.)

A filozófus Vajda Mihály - többek között - az alábbiakat írja *A nagy átalakulásról*: "Polányi mint kelet-európai tudós az Egyesült Államokban és Angliában írta ezt a művét a negyvenes években. Mivel nem hitt a piaci mechanizmus és a társadalmi önvédelem összeegyeztethetőségében, sötét képet festett a kilátásokról. „A kulturális intézmények védőernyőjétől megfosztva az emberek belepusztulnának a társadalmi elhagyatottságba, meghalnának a heveny társadalmi felfordulás áldo-

zataiként erkölcselenség, perverzió, bűn és éhhalál következtében. Elhagyatottságuk szorongató valóság." (Vajda Mihály, Hetek)

És végül Joseph E. Stiglitz Nobel-díjas közgazdászt idézzük, aki Polányi Károly könyvéről - többek között - az alábbiakat írta: „Noha nyelvi és közgazdaságtudományi szempontból a könyv befogadását helyenként nehezíti a fél évszázadnyi távolság, a Polányi által felvetett megközelítések ma is ugyanolyan figyelemfelkeltőek, mint annak idején. Központi téziseinek és gondolatainak egyike, hogy az önszabályozó piacok sohasem működnek jól, hiányosságaik- nemcsak belső mechanizmusaikban, hanem következményeikben is (például a szegényeket illetően) olyan nagyok, hogy az állami beavatkozás szükségessé válik. (...)

Valahányszor az információ tökéletlen és a piacok hiányosak (vagyis lényegében mindig) szükség van a beavatkozásra, amely elvben javíthatja a forráseloszlás hatékonyságát."

Ehhez hasonló gondolatait adta közre Kari Polanyi Levitt a Magyar Tudományos Akadémián megtartott székfoglaló beszédében.

(Előadásának szövegét a POLANYIANA következő angolnyelvű számában tesszük közzé.)

(Az összeállítást készítette Gábor Éva)